

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA

Dla Zgromadzenia Akcjonariuszy oraz Rady Nadzorczej Ursus S.A. w restrukturyzacji

Sprawozdanie z badania rocznego sprawozdania finansowego

Odmowa wyrażenia opinii

Zostaliśmy zaangażowani do przeprowadzenia badania rocznego sprawozdania finansowego Ursus S.A. w restrukturyzacji („Spółka”) z siedzibą w Lublinie, ul. Frezerów 7, na które składają się: sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2018 roku, sprawozdanie z całkowitych dochodów, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku oraz dodatkowe noty objaśniające („sprawozdanie finansowe”).

Wobec istotnego znaczenia spraw opisanych w *Uzasadnieniu odmowy wyrażenia opinii*, w szczególności uwzględniając istotność kwestii kontynuacji działalności Spółki przedstawionej poniżej oraz wpływ, jaki mogłoby wywrzeć uwzględnienie jej w załączonym sprawozdaniu finansowym na wynik finansowy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku oraz na sytuację majątkową i finansową Spółki na dzień 31 grudnia 2018 roku, nie byliśmy w stanie uzyskać wystarczających i odpowiednich dowodów badania dotyczących możliwości kontynuowania działalności przez Spółkę i stanowiących podstawę do wyrażenia opinii z badania. Dlatego też nie wyrażamy opinii na temat załączonego sprawozdania finansowego.

Niniejsza odmowa wyrażenia opinii jest spójna ze sprawozdaniem dodatkowym dla Komitetu Audytu, które wydaliśmy w dniu 25 kwietnia 2019 roku.

Uzasadnienie odmowy wyrażenia opinii

Jak przedstawiono w punkcie 10 dodatkowych not objaśniających do załączonego sprawozdania finansowego, Zarząd Spółki stwierdził istnienie szeregu okoliczności wskazujących na poważne zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę w okresie najbliższych 12 miesięcy, a także poinformował o podjętych działaniach naprawczych w celu im zapobieżenia. W roku obrotowym zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku Spółka poniosła stratę na działalności operacyjnej w wysokości 75 milionów złotych, strata netto wyniosła 104 miliony złotych, a zobowiązania krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2018 roku przewyższały aktywa obrotowe o kwotę 92 milionów złotych. Ponadto, począwszy od dnia 7 listopada 2018 roku Spółka objęta jest przyspieszonym postępowaniem układowym na mocy postanowienia Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku, IX Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych (dalej „Sąd”).

Okoliczności wymienione powyżej wskazują, iż istnieje znacząca niepewność i poważne zagrożenie co do możliwości kontynuowania działalności przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Zgodnie z informacją przedstawioną w punkcie 10 dodatkowych not objaśniających do załączonego sprawozdania finansowego, Zarząd Spółki podjął szereg działań w obszarze płynności finansowej, które zmierzają do pokrycia ujemnego kapitału obrotowego i w rezultacie kontynuacji działalności Spółki w najbliższej przyszłości tj. okresie przynajmniej 12 miesięcy od daty załączonego sprawozdania finansowego. W szczególności Zarząd Spółki poinformował, iż w dniu 1 kwietnia 2019 roku Spółka złożyła w Sądzie Plan Restrukturyzacyjny wraz z propozycjami układowymi, które zostaną wkrótce przedłożone wierzycielom do ich akceptacji. W związku z tym, pomimo istnienia przedstawionych okoliczności, Zarząd Spółki przygotował załączone sprawozdanie finansowe przy założeniu kontynuacji działalności i przedstawił w punkcie 10 dodatkowych not objaśniających główne założenia związane z dalszym finansowaniem działalności Spółki.

Jednakże, na dzień niniejszego stanowiska nie przedstawiono nam informacji wskazujących na potwierdzone możliwości prowadzenia dalszej działalności operacyjnej Spółki bez uzyskania porozumienia z wierzycielami Spółki bądź znaczącego wsparcia finansowego od stron trzecich. Bez pozyskania dodatkowych zewnętrznych źródeł finansowania oraz ostatecznego porozumienia z wierzycielami możliwość kontynuowania działalności przez Spółkę jest istotnie ograniczona, co wskazuje na istnienie znaczącej niepewności, co do zdolności Spółki do dalszej kontynuacji działalności w najbliższej przyszłości.

Powyższe okoliczności wskazują na istnienie istotnej niepewności co do możliwości kontynuowania działalności przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Załączone sprawozdanie finansowe sporządzone zostało przy założeniu kontynuacji działalności Spółki i nie zawiera korekt dotyczących odmiennych zasad wyceny i klasyfikacji aktywów i zobowiązań, które mogłyby okazać się konieczne, gdyby Spółka nie była w stanie kontynuować swojej działalności gospodarczej w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym. Biorąc jednakże pod uwagę istotność tych okoliczności, nie jesteśmy w stanie stwierdzić, czy założenie kontynuacji działalności Spółki jest zasadne.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku skumulowane straty z lat ubiegłych, w łącznej kwocie 120 milionów złotych, przewyższyły sumę kapitałów zapasowego i rezerwowych oraz jedną trzecią kapitału zakładowego Spółki. Zgodnie z art. 397 Kodeksu spółek handlowych, w takim wypadku Zarząd Spółki zobowiązany jest niezwłocznie zwołać Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki celem powzięcia uchwały dotyczącej dalszego istnienia Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej udziały i akcje w jednostkach zależnych w wysokości 28 milionów złotych. Na dzień sporządzenia załączonego sprawozdania finansowego istnieją przesłanki potencjalnej utraty wartości inwestycji Spółki w tych jednostkach powiązanych. W takiej sytuacji Spółka powinna przeprowadzić analizę celem ustalenia, czy odpisy z tytułu utraty wartości inwestycji są wymagane. Z uwagi na niepewność co do kontynuacji działalności jednostek zależnych w których Ursus S.A. w restrukturyzacji posiada udziały oraz w związku z tym, iż Spółka nie przygotowała takiej analizy, nie jesteśmy w stanie stwierdzić, czy inwestycje Spółki w te jednostki powinny zostać pomniejszone o ewentualną utratę wartości tych udziałów w załączonym sprawozdaniu finansowym. W związku z tym nie byliśmy w stanie określić ewentualnego wpływu tej kwestii na załączone sprawozdanie finansowe.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka wykazuje w bilansie inne wartości niematerialne w kwocie 8 milionów złotych dotyczące znaku towarowego „URSUS”. Na dzień sporządzenia załączonego sprawozdania finansowego istnieją przesłanki ewentualnej utraty wartości tego składnika aktywów. W związku z tym Spółka powinna przeprowadzić analizę celem oceny, czy odpisy z tytułu utraty wartości znaku są wymagane. Biorąc pod uwagę, że wartość znaku „URSUS” zależy od założeń co do kontynuacji działalności przez Spółkę oraz z uwagi na to, że Spółka nie przygotowała takiej analizy, nie jesteśmy w stanie stwierdzić czy utrata wartości znaku powinna być ujęta w załączonym sprawozdaniu finansowym. W związku z tym nie byliśmy w stanie określić ewentualnego wpływu tej kwestii na załączone sprawozdanie finansowe.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka wykazuje w bilansie zapasy w wysokości 68 milionów złotych, w tym między innymi materiały w kwocie 37 milionów złotych, towary w kwocie 5 milionów złotych, produkcję w toku w kwocie 12 milionów złotych oraz produkty gotowe w kwocie 14 milionów złotych. W roku zakończonym 31 grudnia 2018 roku Spółka ujęła odpisy zapasów do ceny sprzedaży netto w kwocie 24 milionów złotych. Zapasy nieobjęte odpisem aktualizującym o wartości 68 milionów złotych wykazują niski poziom rotacji, co wskazuje na ich potencjalną utratę wartości. Dodatkowo, część zapasów przeznaczona jest wyłącznie do realizacji założonych w Planie Restrukturyzacyjnym dalszych działalności Spółki. Na saldo zapasów składają się między innymi: materiały i produkcja w toku związana z realizacją kontraktu w Tanzanii w kwocie 7 milionów złotych, a także traktory i maszyny rolnicze. W oparciu o zgromadzoną w trakcie badania dokumentację oraz ze względu na kwestię kontynuacji działalności Spółki przedstawioną powyżej, nie jesteśmy w stanie określić prawidłowej wyceny zapasów jaka powinna zostać ujęta w załączonym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku, a w związku z tym nie jesteśmy w stanie wypowiedzieć się co do prawidłowości wartości bilansowej zapasów oraz kwoty odpisów ujętych w 2018 roku.

Kluczowe sprawy badania

Kluczowe sprawy badania są to sprawy, które według naszego zawodowego osądu były najbardziej znaczące podczas badania sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy. Obejmują one najbardziej znaczące ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem. Kwestie opisane w sekcji *Uzasadnienie odmowy wyrażenia opinii* we wcześniejszej części niniejszego sprawozdania stanowią kluczowe sprawy z badania.

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej za sprawozdanie finansowe

Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego, które przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Spółki zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz obowiązującymi Spółkę przepisami prawa i statutem, a także za kontrolę wewnętrzną, którą Zarząd uznaje za niezbędną, aby umożliwić sporządzenie sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając sprawozdanie finansowe Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Spółki do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, spraw związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji kiedy Zarząd albo zamierza dokonać likwidacji Spółki, albo zaniechać prowadzenia działalności albo nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania działalności.

Zarząd Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości. Członkowie Rady Nadzorczej są odpowiedzialni za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Spółki.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego

Przeprowadzając badanie załączonego sprawozdania finansowego postępowaliśmy zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Badania w wersji przyjętej jako Krajowe Standardy Badania przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów („KSB”) oraz stosownie do ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich i nadzorze publicznym („ustawa o biegłych rewidentach”) oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 roku w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylające decyzję Komisji 2005/909/WE („rozporządzenie UE”). Jednakże ze względu na kwestie opisane w naszym sprawozdaniu w sekcji „Uzasadnienie odmowy wyrażenia opinii”, nie byliśmy w stanie uzyskać wystarczających i odpowiednich dowodów badania dotyczących możliwości kontynuowania działalności przez Spółkę, aby stanowiły one podstawę do wyrażenia opinii z badania na temat załączonego sprawozdania finansowego.

Jesteśmy niezależni od Spółki zgodnie z Kodeksem etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych („Kodeks IFAC”) przyjętym uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do badania sprawozdań finansowych w Polsce. Wypełniliśmy nasze inne obowiązki etyczne zgodnie z tymi wymogami i Kodeksem IFAC. W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident oraz firma audytorska pozostali niezależni od Spółki zgodnie z wymogami niezależności określonymi w ustawie o biegłych rewidentach oraz w rozporządzeniu UE.

Przekazujemy Komitetowi Audytu informacje o, między innymi, planowanym zakresie i czasie przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleniach badania, w tym wszelkich znaczących słabościach kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Składamy Komitetowi Audytu oświadczenie, że przestrzegaliśmy stosownych wymogów etycznych dotyczących niezależności oraz, że będziemy informować ich o wszystkich powiązaniach i innych sprawach, które mogłyby być racjonalnie uznane za stanowiące zagrożenie dla naszej niezależności, a tam gdzie ma to zastosowanie, informujemy o zastosowanych zabezpieczeniach. Spośród spraw przekazywanych Komitetowi Audytu ustaliliśmy te sprawy, które były najbardziej znaczące podczas badania sprawozdania finansowego za bieżący okres.

Inne informacje, w tym sprawozdanie z działalności

Inne informacje obejmują sprawozdanie z działalności Spółki za okres od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku („Sprawozdanie z działalności”) wraz z oświadczeniem o stosowaniu ładu korporacyjnego i oświadczeniem na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art. 49b ust 1 ustawy o rachunkowości, które są wyodrębnionymi częściami tego Sprawozdania oraz Raport Roczny za okres od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku („Raport roczny”), (razem „Inne informacje”).

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej

Zarząd jest odpowiedzialny za sporządzenie Innych informacji zgodnie z przepisami prawa. Zarząd Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby Sprawozdanie z działalności Spółki wraz z wyodrębnionymi częściami spełniały wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Nasza odmowa wyrażenia opinii z badania załączonego sprawozdania finansowego nie obejmuje Innych informacji. W związku z badaniem sprawozdania finansowego naszym obowiązkiem jest zapoznanie się z Innymi informacjami, i czyniąc to, rozpatrzenie, czy inne informacje nie są istotnie niespójne ze sprawozdaniem finansowym lub naszą wiedzą uzyskaną podczas badania, lub w inny sposób wydają się istotnie zniekształcone. Jeśli na podstawie wykonanej pracy, stwierdzimy istotne zniekształcenia w Innych informacjach, jesteśmy zobowiązani poinformować o tym w naszym sprawozdaniu z badania. Naszym obowiązkiem, zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach, jest również wydanie opinii, czy sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z przepisami oraz czy jest zgodne z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

Ponadto jesteśmy zobowiązani do poinformowania, czy Spółka sporządziła oświadczenie na temat informacji niefinansowych oraz wydania opinii, czy Spółka w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego zawarła wymagane informacje.

Opinia o Sprawozdaniu z działalności oraz oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego

W przedstawionej sytuacji odmowy wyrażenia opinii z badania sprawozdania finansowego, za bezprzedmiotowe uznaliśmy rozpatrywanie sprawozdania z działalności Spółki za okres od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku oraz oświadczenia o stosowaniu ładu korporacyjnego.

Informacja na temat informacji niefinansowych

Zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach informujemy, że Spółka zamieściła w Sprawozdaniu z działalności informację o sporządzeniu odrębnego sprawozdania na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art. 49b ust. 9 ustawy o rachunkowości oraz że Spółka sporządziła takie odrębne sprawozdanie.

Nie wykonaliśmy żadnych prac atestacyjnych dotyczących odrębnego sprawozdania na temat informacji niefinansowych i nie wyrażamy jakiegokolwiek zapewnienia na jego temat.

Oświadczenie na temat świadczonych usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczyliśmy na rzecz Spółki i jej spółek zależnych usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych, w tym nie świadczyliśmy usług niebędących badaniem, które są zakazane na mocy art. 5 ust. 1 rozporządzenia UE oraz art. 136 ustawy o biegłych rewidentach.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Spółki po raz pierwszy uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 15 maja 2017 roku oraz ponownie uchwałą z dnia 13 czerwca 2018 roku. Sprawozdania finansowe Spółki badamy nieprzerwanie począwszy od roku obrotowego zakończonego 31 grudnia 2017 roku, to jest przez okres dwóch kolejnych lat.

Kluczowy biegły rewident

Marcin Zieliński
biegły rewident
nr w rejestrze: 10402

działający w imieniu:
Ernst & Young Audyt Polska spółka
z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa
nr na liście firm audytorskich: 130

Warszawa, dnia 25 kwietnia 2019 roku